

*Inštitut za civilno, primerjalno in mednarodno
zasebno pravo*
Pravne fakultete Univerze v Mariboru

**Mednarodna znanstvena konferenca
SODNO VARSTVO PRAVIC V CIVILNIH ZADEVAH
Maribor, 23. in 24. september 2010**

Pravosodno sodelovanje v civilnih zadevah v EU: dosežki in izzivi

mag. Ivan Bizjak, Fernando Paulino Pereira

**Pravosodno sodelovanje v civilnih zadevah v EU: dosežki
in izzivi**

1. Uvod
2. Dosedanji razvoj - od Tampereja do Stockholma
 - 2.2.1 Tampere
 - 2.2.2 Haaški program
 - 2.2.3 Stockholmski program
3. Sprejeta zakonodaja
 - 3.1 Institucionalni okvir
 - 3.2 Pristojnost
 - 3.3 Pravo, kise uporablja
 - 3.4 Priznavanje in izvrševanje
 - 3.5 Procesno pravo
4. Perspektive

Večletni programi za OSVP

Tampere - oktobra 1999

Haaški program - november 2004)

Stockholmski program (SP; december 2009)

Tamperejski zaključki - civilno pravo

Načelo vzajemnega priznavanja sodnih odločb - temeljni kamen pravosodnega sodelovanja tako v civilnih kot v kazenskih zadevah

Približevanje zakonodaje

- minimalni standardi za pravno pomoč v čezmejnih zadevah
- skupna postopkovna pravila za poenostavljene in pospešene čezmejne sodne postopke glede
 - potrošniških ali gospodarskih zahtevkov manjše vrednosti
 - preživninskih zahtevkov
 - nespodbijanih terjatev
- vzpostavitev alternativnih zunaj sodnih postopkov
- omejevanju prehodnih formalnosti za priznavanje in izvršitev odločb

Haaški program - civilno pravo

Meje med državami v Evropi naj ne predstavljale ovire za urejanje civilnopravnih zadev in za izvrševanje odločb.

Program vzajemnega priznavanja - do leta 2011:

- nepogodbene in pogodbene obveznosti (Rim II in Rim I)
- evropski plačilni nalog
- alternativno reševanje sporov
- terjatve male vrednosti

Standardiziranje postopkov in minimalni standardi glede

- vročanja,
- začetka postopka,
- izvrševanja sodb,
- preglednosti stroškov.

Družinsko in dedno pravo:

- preživnine (2005),
- dedovanje
- družinska premoženjska razmerja
- razveza

Stockholmski program- civilno pravo

- pomen evaluacije uporabe sprejetih instrumentov
- uskladitev in poenostavitev zakonodaje

Vzajemno priznavanje:

- razširitev vzajemnega priznavanja na nova področja,
- odpravljanje eksekvatur, dopolnjeno z vrsto zaščitnih ukrepov,
- usklajevanje kolizijskih pravil na ravni Unije, npr. ločitev in razveza, pravo družb, zavarovalne pogodbe

Listine o osebnem stanju:

- enostavna pridobitev
- vzajemno priznavanje njihovih učinkov.

Lažji dostop do sodišča - e-pravosodje

Podpora gospodarskim aktivnostim

Skupni referenčni okvir za evropsko pogodbeno pravo - neobvezen sklop temeljnih načel, opredelitev in vzorčnih pravil

Sprejeta zakonodaja - institucionalni okvir

Pravna podlaga

- Pogodbe o ustanovitvi Evropske Skupnosti (PES) : **61 (c) člen**, okvir za področje urejanja: 65 člen
- Po Lizbonski pogodbi: **81. člen TFEU**

Protokol o stališču Združenega kraljestva in Irske:

- opt-in v treh mesecih po vložitvi predloga
- opt-in po sprejemu akta

Protokol o stališču Danske: opt-in kadarkoli

Sprejeta zakonodaja - Sodna pristojnost

- Bruselj I,
- Bruselj II a,
- uredba o postopkih v primeru insolventnosti
- uredba o preživninskih obveznostih

Sprejeta zakonodaja - Pravo, ki se uporablja

- uredba Rim I
- uredba Rim II
- uredba o postopkih v primeru insolventnosti
- uredba glede preživninskih obveznosti (na podlagi Haaškega protokola 2007)

Pravo, ki se uporablja glede ločitve in razveze

Sprejeta zakonodaja - priznavanje in izvrševanje

- Bruselj II a - preverjanja v državi priznanja
- Bruselj I - potrdilo: odločba izvršilni naslov v državi izdaje
- Bruselj II a glede pravice do stikov in vrnitve otroka:
samodejno priznavanje odločb - odprava eksekvatur

Sprejeta zakonodaja - Procesno pravo

Vročanje pisanj v civilnih in gospodarskih zadevah

Pridobivanje dokazov

Evropski plačilni nalog

Spori majhne vrednosti

Mediacija

(Civilna pravosodna mreža)

Hvala za pozornost!